

— Οἷε Γεράσιμε, εἶπε νεανική τις φωνή, ἰδοῦ.
με. Συγχώρητέ με ποῦ ἦλθα τόσον ἀργά· ὁ γαμ-
βρός μου δὲν ἤθελε νὰ μ' ἀφήσῃ, πρὶν τελειώσῃ
ὁ γάμος.

— Ὁ νεανίας ἐξηκολούθει νὰ δικαιολογῆται, καὶ ὁ
Μαυρίκιος τῷ ἀπήντησε.

— Δὲν εἶναι ὁ θεὸς Γεράσιμος ἐδῶ.

— Ποῖος λοιπόν;

— Ἕνας ἐδαίπορος, ἓνα παιδὸν, τὸ ὁποῖον κατέ-
φυγεν εἰς τὴν ἀνοικτὴν αὐτὴν καλύβην, καὶ τὸ ὁποῖον
ἐκοιμάτο ἤδη, ὅτε ὁ θεὸς Γεράσιμος ἔφερε τὰ πρόβα-
τα. Μ' εὔρεν εἰς τὴν θέσιν σου καὶ μ' ἐξέλαβε διὰ
αὐτοῦ, ὡς καὶ σὺ μ' ἐξέλαβες δι' αὐτόν.

— ὦ! φίλε μου, μ' ἔσωσες ἀπὸ μίαν καλὴν ἐπι-
πληξιν!

— Καὶ τοῦ λόγου σου μ' ἐπρομήθευες μίαν κα-
λὴν νύκτα.

— Καὶ εἷα δεῖπνο ἀρκετὸν, ἀλπίζω;

— Πῶς εἶπες;

— Βέβαια, πρέπει νὰ εὐρίσκωνται ἐδῶ μέγα καὶ
τροφαί;

— Τὸ παρετήρησα διὰ τῆς ὁσμῆς, δὲν τὰς ἤγκισα
ὁμως.

— Πτωχὸ παιδί! δὲν πεινᾷς λοιπόν;

— Ἀπέθνησκα τῆς πείνης, ὅτε ἦλθα ἐδῶ, καὶ ἔ-
σπευσα νὰ κοιμηθῶ, διὰ νὰ μὴ τὴν συλλογοῦμαι.

— Καὶ τώρα;

— Τώρα . . . τὸ καταλαμβάνεις! . . .

— Αἱ λοιπόν! ὀλίγη ῥα φάγε, φίλε μου, μὴ
συστέλλεσαι· ἐγὼ ἔρχομαι ἀπὸ γάμον· ὑπάνδρευσα
τὴν μεγαλητέραν ἀδελφὴν μου· θὰ σοῦ ἀρέσουν ἡ γα-
λεῖταις μας.

— Ὁ νέος ποιμὴν δὲν εἶχε μένει εἰς τὴν θέσιν του,
κατὰ τὸν διάλογον εἶχεν ἀνοῆξαι εἰς τὴν καλύβην, εἶχεν
ἀναψέει μικρὸν λιχνάριον καὶ ἐκάθιστε πλησίον τοῦ
Μαυρικίου. Τότε ἤρχισεν νὰ τὸν περιποῖται, προσφέ-
ρων αὐτῷ ἐξαιρετὸν γεῦμα, μετὰ τὸ ὁποῖον οἱ δύο φί-
λοι ἐκοιμήθησαν καὶ πάλιν, ἀρίνοντες εἰς αὐτὸν πᾶσαν
ἄλλην ἐξήγησιν. Ὁ Μαυρίκιος εὔρε καλλίτερον τὸν
ὕπνον ἀφ' οἴτου ἡ τροφή ἐπλήρωσε τὴν ἀνησυχουσαν
γαστέρα του, καὶ ὁ Μιχαὴλ, ὁ νέος φίλος του, ἐκοιμή-
θη, ὡς κοιμάται τις ἀφροῦ φάγη καὶ πῖναι εἰς ἓνα γά-
μον καὶ τριῆξ ἑξ' χιλιόμετρα, ἔχων μὲ βεβαιότητα
ὅτι δὲν ἔχῃ πλέον νὰ φοβηθῇ ἀπὸ τὸν θυμὸν ἐνὸς
κυρίου πολὺ ἐπιρροῦν. Κατὰ τὴν ἐξαγόρευσίν των,
ὅταν ἔμαθε πῶς ὁ Μαυρίκιος εἶχεν ἔλθει εἰς τὴν κα-
λύβην, τῷ εἶπε:

— Θὰ ὑπάγω καὶ ἐγὼ νὰ κοσμήσω μὲ ἄνθη τὸν
Σταυρόν.

— Θὰ κάμης ἐπίσης καλὰ, προσέθηκεν ὁ Μαυρί-
κιος, νὰ εἶπῃς εἰς τὸν κύριόν σου τὴν ἀλήθειαν, θὰ σὲ
ἐκτιμῇ καλλίτερα.

(ἐχολούθει.)

ΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΘΕΡΜΟΥΓΛΑΙ.

Γ' π δ

I. E. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΔΟΥ.

(Θραύομαι, δὲν λυγίζομαι)

A.

Θαά σεπτή τῶν Ἀχαιῶν, τῆς χώρας τῶν οἰκῆτορ!
Ἀφροῦ ὁ πρῶτος σου υἱός, τῶν ποιητῶν κοσμητῶρ,
τὴν γῆν λιπὼν, κατέφλησε τὴν γῆν τῶν Ἑλυσίων,
τὴν λύραν συναπεφριν ὡς κλῆρον τῆς μητρός του,
Κ' ἡ Γῆ τὴν λύραν σου ποθεῖ ἐπὶ τοῦ μνήματός του,
Ἀναμετρεῦσα τὴν σειρὰν χειμῶνων τρισχιλίων.

Ἀλίπλαγκτος, ἐζητήσας ξενίαν εἰς τὸν Κρόνον,
καὶ δις, καὶ τρίς ἠκούσαμεν θεοπέσιόν τι μέλος,
καὶ πᾶς ἡμῶν ἐνομισεν οἷα τὴν λύραν τέλος
εἰς ἄλλον ἐδωκας υἱόν. — ἄλλ' ἦν ἀπάτη μόνον!
Οὕτως, ὁ ἄναξ Ἡφαίστος τὸ ἀριστεύργημα του,
Δωρήσας εἰς τὴν Θέτιδα, ἐζήτηε ἄλλο μάτιν,
Κῦμα χρυσοῦ καταγαγὼν ἐπὶ τὸν ἄκμονά του,
διὰ τῆς φίλης Κύπριδος τὸν τρῶα Σιτρατηλάτην.

Ἀλλ' ἦν υἱὸν τέμενος Θιά! σοὶ ἀνεγείρει
Ἀρχαῖόν, καλλιμόρφον τὸ σῖδας τῶν Ἑλλήνων,
καὶ περὶ ἄλλας εὐθαλὲς τὰ ἔθνη συναγεῖρει
Ἱεροφάντης ἔνθεος τὴν βάρβιτον ἐντεῖων·
εἰς τῶν ἡρώων σου τὴν γῆν τὴν ἥδη ἐλευθέραν,
Παλίννοστος, ὦ βασιλεῖς τοῦ Πινδου καὶ Ἑλικῶνος,
λαμπρύνεις μὲ τὴν λύραν σου τοῦ νόστου τὴν ἡμέραν,
καὶ θὰ τὴν χρῴσῃς ἐνδοξὸς ὁ Φοῖβος τοῦ ἀγῶνος.
Πρὶν ὁμως ἄλλος θίξ' αὐτήν, πρὶν ἀριτεῦσαι ἄλλος,
Θιά! ἐπίτρεψον ἐμοὶ νὰ τὴν ἐντέλω πρώτος,
Ὑμῶν τῆς Περσολέτιδος τὸ μένος καὶ τὸ καλλός,
Υἱὸν σου δ' ἄλλον . . . κελαδῶν ἄς τὸν δοξάσῃς κρότος

(τεμάχιον)

H.

Ἐρώτιζε νυκτιλαμπὴς τὴν Οἶτην ἡ Ἐκάτη,
Κ' ἐσάλευε τὰ φύλλα τῆς ἡ δρυὸς καὶ ἡ ἐλάτης,
Σιωπηλὸς, ἀκίνητος, ὁ κόλπος τοῦ Μαλῖα
Ἦτον κοιλὰς δολάργυρος, ἀπέραντος καὶ λεία·
Ὡς μάγου δημιουργήμα ὑψοῦτο κολοσσαῖον
Πέριξ αὐτοῦ δασοκεπὴς ὁ κύκλος τῶν ὀρέων,
Ὡς κλείουν πλοῦτον μαγικὸν θουὰ φαντασιώδη,
καὶ μένουσιν εἰς αἰῶνιον σιγὴν, μυστηριώδη . . .
τὴν σιωπὴν τῶν οὐρανῶν ἐτάρασσαν ἡρέμα
τῶν μεσανύκτων ἀνεμοὶ, καὶ ῥῶαξ κελαρύζων,
καὶ τοῦ ἀστέρους ἐβαπτε τὸν κύκλον μέλαν αἶμα,
Ἐγγίζουσιν ἀνθρώπινον σφαγὴν προσιωνίζον . . .
Τότε, δυσκέλαδον κλαγγὴν ἀντήχησεν ἡ φάραγξ!
Ἐπὶ τῶν νῶτων τοῦ βουνοῦ προβάλουσα βαρύπους
Ἐξώρμα τῶν Σπαρτιατῶν ὀπλόκροτος ἡ φάλαγξ,
Κ' ἐστέναζε τὸ ἔδαφος εἰς τῶν ποδῶν τοὺς κτύπους.

Καθὼς τὸ μαῦρον σύννεφον φλογώδη σπλάγχχνα φέ-
ρον,
Κλειστὸν ἐντὸς πλὴν σπαίροντα τὸν κεραυνὸν τοῦ θλί-
δει,

Κυλίσεται ταχύδρομον ἐν μέσω τῶν ἀέρων,
Κ' ἐνῶ σιγῇ, ὑπεβροντᾷ νεφῶν κυκλούτων στήθε, ὅστω
σιγῶν διήνοιγεν ὁ μέγας Ἡρακλείδης,
Βηρὸν γοργὸν τὸ βῆμά του — ὁ μάντις Μεγιστίας
Ἡλίου· ὀδοῦντα ἰδὼν ἐλευθερίας,
Ἐβίδειεν ἐγγὺς αὐτοῦ· — ὦ γέρον! δὲν θά ἴδεις
Ἐπάνω τοῦ Εὐμόλπου σου, τὸ φάσμα τοῦ θανάτου,
Ἄλλ' οὔτε γέρον θά ἴδῃς τὸ δόρυ του νὰ πάλῃ,
Οὐδὲ τῶν εἰκοτὶν ἐτῶν δοξάζοντα τὰ κάλλη,
— Θεοί! ὅποιά χάσαντο δι' εὐγενῆ καρδίαν,
Ὅαν συγκρούει ἡ πατρίς μετ' ἡν φιλοστοργίαν!

Ὁ Διηνέκης, μέτωπον τοῦ λόχου τοῦ δευτέρου,
Ὡς λέων πρὸς τοὺς σκύμνευς τοῦ ὑπέροχος τῶν ἄλλων,
Τὸ ἔγχος τὸ πελώριον ὡς βέλος αὐτὸς πάλῃ,
Τὸν ὄγκον τὸν ὑπερφυᾶ τοῦ σώματος ἐπτέρου,
Καὶ ὁ τυχεύς Δημόφιλος, τῶν Θεσπειῶν ἡγέτης,
Χρυσόθριξ ὡς ὁ Ἥλιος, γλαυκῶπις ὡς ἡ Θέτις,
Καίοπιν ὁ Διθύραμβος τυφῶν τοῦ Ἄδου μέλας,
Ὁ ῥήξας χθὲς ὡς πάραδελις τῶν Μῆδων τὰς ἀγέλας,
Καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Κλύμενος, τὸ γένος Ἡρακλείδης,
Τὸν τελαμῶνα τὸν χρυσοῦν φορῶν τοῦ Μαρδονίου,
Ὁ Ἅγις καὶ ὁ Τηλεκλῆς, ὠραῖος Τυνδαρίδης,
Τοῦ Ὀρσιφάντους ἡ δυὰς, καὶ ἡ τοῦ Ἀριστίου,
Καὶ οἱ λοιποὶ προέβινον ἐν τάξει. — Ἀλλὰ μόνος,
Καὶ μὲ σκυμμένον μέτωπον, εἰς νέος βαθυχαίτης,
Χωρῶν πλευρόθεν ὠδεύειν ὡς ξένος τοῦ ἀγῶνος,
Καὶ μουσικὸς τὸν ἐθλίβεν ἀλῶν δαιτὴς μελέτης.

Ἐνίοτε εἰς τῶν δρυῶν ἐκρύπτετο τὰ βάθη,
Καὶ πάλιν ἀνεφαίνετο λευκὸς ὡς Πολυδεύκης,
Πλὴν αἰφνιδίως ὀπισθεν γιγαντιαίας πύχης
Διὰ μιᾶς ἀκίνητος ὡς ἀνδρίας ἐστάθη.
Καὶ ὁ στρατὸς προέβαινε· — ἀφύγεις λοιπὸν Βρασίδα;
Μελωδικῇ καὶ πάλλουσα φωνῇ Ἀμαδρυάδας
Τὸν ἔρω ᾗ· — α' Ἀνεψιὸς κλεινὸς τοῦ Λεωνίδα,
«Δακρύας ἀντ' ἐμοῦ ζητεῖς τὴν δάφνην τῆς Ἑλλάδος»

Ἡ τάλανα! τῶν Ἀμυκλῶν τοὺς κήπους προλιποῦσα·
Καὶ τῆς ζωῆς τὰ θέλητριά, περὶ τὴν Οἶτην βαίνει
Ὡς μήτηρ τὸ μενογενὲς, τὸν φίλον τῆς ζητοῦσα,
Καὶ μὴ ζητοῦσα πλέον τι ἂν δάκρυ τοῦ τὴν βραίνῃ·
Φύλλα χαλκοῦ τὰ δροσερά τῆς περιθλιβούν σιτῆς,
Καλύπτει κρᾶνος τὴν ξανθὴν παρθενικὴν τῆς κόμην,
Φασγανον φέρει, καὶ ἀνδρὸς χλαμύδα ἐνεδύθη,
Στολιζοῦσαν ὀπλολαμπὴ τὸ κάλλος καὶ τὴν ῥώμην·
Καὶ νύκτας τρεῖς ἐσπόγγιζε μὲ τρέμουσαν τὴν χεῖρα
Τοῦ νέου τῆς πολεμιστοῦ τὸ αἷμα καὶ τὴν κόνιν,
Κ' εὐδαιμονίαν ἤθελεν αὐτὴν νὰ ἔχῃ μόνην,
Πλὴν καὶ αὐτὴν τῆς ἡρπαζεν ἡ θνητοδόρος μοῖρα.

— Μυρτώ! τὸ πρῶτον αἶσθημα καρδίας ἐλληνίδος
Ἐἰς τὴν Ἑλλάδα λέγεται ἀγῶν ὑπὲρ πατρίδος,
Ἀλλὰ, μὰ ὅλους τοὺς θεοὺς, καὶ μὰ τὸν Ἡρακλέα,
Τὸν ἔρωτά σου φίλῃ μου μὲ δάφνην θά στολίσω,
Μαχόμενος ἡρωϊκῶς παρὰ τὸν βασιλεῖα . . .

«Δακρύεις; .. μὴ' μὲ φρόνησιν Μυρτὼ θά πολεμήσω...
» Μυρτὼ! δὲν φεύγω, δὲν . . . — Ἀλλὰ πρὶν εἶπῃ δὲν
σ' ἀφίνω,

Βοῆ, Βρασίδα! ἤχησεν ἐκκληκτικὸν βροντῶσα·
Ἀφῆκε μόλις ἤμισυ τὸ φίλημα ἐκεῖνο,
Καὶ ἀνελήφθη ἄφαντος καθὼς πυρίνη γλῶσσα.

Γοργοπατῶν καὶ μοναχὸς μετὰ τοῦ Μεγιστίου
Ὁ Βασιλεὺς σιωπηλὸς καὶ σκεπτικὸς ἐχωρεῖ,
Ἡ κεφαλὴ τοῦ ἔφλεγεν ὡς στέρνον ἥφαιστου,
Τὸ βλέμμα τοῦ ὡς ἀστραπὴν εἰόξω· εἰς τὰ ὄρη.
Πλὴν αἰφνης τὴν μακρὰν σιγὴν τῶν λογισμῶν τοῦ λύων,
Καὶ πρὸς τὴν φάλαγγα στραφεὶς «Βρασίδα» βαρυκραζει,
«Βρασίδα» πάλιν ἐπείτα, κ' ἤλθεν αὐτὸς πλησίον·
Ὁ δ' ἀναξ μὲ ἀπάθειαν τὸν μαχητὴν προστάζει·
«— Ἄγε εἰς Σπάρτην καὶ εἰπέ, τί βλέπεις καὶ τί εἶδας»
«— Ἀγγελὸς ὄχι, Βασιλεῦ! πολεμιστὴ· ἐστάλην»
Ἀπήνησεν — ἀκίνητος τὸν βλέπ' ὁ Λεωνίδας,
Καὶ κατὰ πνίγει σιωπῶν φιλοστοργίας παλὴν·
Τὴν προτομὴν μετακινῶν τὸν μαχητὴν ἀφίνει,
Καὶ εἰς τὰ σκότη τ' ὄμμα τοῦ ἐν δάκρυ μόνον χύνει!

Τώρα, καθὼς νυκτινομὸς διεὺς στρατὸς θηρίων
Ἀπὸ δρυμῶνος ὀρμηθεὶς ἐξέρχεται ἡσυχῶς,
Καὶ τῆς πνοῆς τῶν οὔτε κἂν δὲν θορυβεῖ ὁ ἥχος,
Ἡ φάλαγγς οὕτως ἔβαινε καὶ τῶν τριακοσίων,
Κ' ἐνόμιζε τὸν συριγμὸν τοῦ ἐλαφροῦ ἀνέμου,
Ἡ ἂν λευκὸν νεφάλιον ἡσυχῶς ἐπλανᾶτο,
Σημεῖον ἐγειρόμενον τοῦ μέλλοντος πολέμου.

Ἐκεῖ ὅπου κατωφερὲς πρὸς τὸν Μαλιῖαν κλίνει,
Ὡς δύο φλέβας τὸ βουνὸν χειμάρρους δύο ἔχει,
Τὸν ἕνα βλέπ' ἡ Ἀνθλος, τὸν ἄλλον ἡ Ἀλκήνη,
Καὶ τῆς Ἀλχημένης ὁ υἱὸς τὸ μεταξὺ κατέχει.
Ἐκεῖ φαῖος ὑφύναται βωμὸς τοῦ ἡμιθέου,
Καὶ διηγοῦνται οἱ Λαοκροὶ ἀπὸ καιροῦ ἀρχαίου,
Πῶς περὶ τὰ μεσάνυχτα σκιὰ μυστηριώδης,
Μὲ ῥύπαλον καὶ λεοντὴν, τὸ σῶμα γιγαντιώδης
Τὴν κορυφὴν τὴν ἄβυστον κατέρχεται τοῦ ὄρους,
Κι' ἀπολιθεὶ τὸ βλέμμα τῆς ἀτρόμους ὀδοιπόρου·
Εἰς τὸν βωμὸν προσγγίγξει τῶν μαχητῶν τὸ σῶμα,
Τὸν χειμάρρον ἐπέρασε τὸν πρῶτον τῆς Ἀνθλίου,
Κατέσσετο τὸ ἱερὸν τοῦ Ἡρακλείου χῶμα,
Ἦτιον μεσάνυχτα! καθεὶς τὸ βλέμμα τοῦ προσήλου,
Καθεὶς μὲ σπαίρουσαν ψυχὴν τὴν ὥραν ἀναμένει
Φρονῶν πῶς ἀντιμέτωπος εἰς τὸν Θεὸν προβαίνει . . .
. . . Ἰδοὺ! τὸ θεῖον φάντασμα εἰς τὸν βωμὸν ὀρθοῦται!
Ὡ! Ποία φρίκη! εἰς τὸ βλέμμα τῶν λιθοῦται,
Παῦ' ὁ παλμός, καὶ κλείεται ἀκίνητον τὸ στόμα,
Ὁ νοῦς τῶν αἰφνης σταματᾷ, πετρώνεται τὸ σῶμα . . .
Καθὼς ὁπότεν ἀσθενοῦς ἀκίνητοῦν τὰ μέλη,
Στηλόνεται τὸ βλέμμα τοῦ, δεσμεύεται ἡ γλῶσσα,
Κυττάζει τὴν κηδεῖαν τοῦ, . . . νὰ δμιλήσῃ θέλει . . .
Πλὴν μόνον ἡ διάνοια σπαράσσεται σιγῶσα·
Οὕτω καὶ τῶν πολεμιστῶν ὁ νοῦς ὑπῆρχε μόνον,
Κ' ἐκύτταζεν ἀκίνητος τὸν μέγαν Ἡρακλέα,
Ἡμίθεον διογενῆ, θνητὸν γιγαντοκτόνον,
Καλύπτοντα μὲ λεοντὴν τὰ νῶτα τὰ εὐρέα,
Καὶ παρ' αὐτῷ ἐκύτταζε τῆς Αἰήδας τοὺς διδύμους

Ἀευχόμενος μὲ τὴν λευκὴν τῶν ἵππων ξυνωρίδα,
Καὶ τῶν φασμάτων ἔβλεπε τὰς χεῖρας τὰς μαχίμους
Ἐπὶ τοῦ Ξέρξου ἔκτενεις κ' ἐπὶ τοῦ Λεωνίδα.

Καὶ ἤδη φῶς χρυσόχλωμον ἐπὶ τοῦ θρόνου χύνει
Μακρὰν εἰς τοῦ δριζόντος φωτίζουσα τὰ βάθη
Τὴν κορυφὴν τοῦ Παρνασσοῦ ἡ δύουσα Σελήνη,
Ἄλλ' ἔξαφνα κατέλιπε τὸν Οὐρανόν, κ' ἔχαθ'...
Ὁ Ἡρακλείδης εἰς τὴν γῆν πρηνὴς ἀμείσως πίπτει,
Μὲ δοῦπον τὴν ἀσπίδα τοῦ ὑπόχθονον προῖρίπτει,
Κ' ἡ φάλαγξ ὅλη πίπτουσα πρηνὴς εὐθὺς κ' ἐκείνη
Κλειστὸν εἰς σκότος ἱερὸν τὸν ὀφθαλμὸν ἀφίνει,
Καὶ ἄρρητον μυστήριον τελεῖται τῆς λατρείας
Ὅντων θνητῶν πρὸς τοῦ Θεοῦ διὰ τῆς διανοίας,
Τὸ γένιον συγχέεται μὲ τὴν ἀθανασίαν,
Καὶ τὴν ψυχὴν ὁ ἄνθρωπος πειστεύει αἰώνιαν.

Τότε, ἀναρρίχόμενος ὡς ὀρθοκαίτης λέων
Ὁ Στρατηλάτης μὲ κλαγγὴν συγκρουομένων ὅπλων
« Ἐμπρὸς » ἐβρόντησε στραφεῖς, καὶ μένος ὅλος πνέων
Δεινὸν κροτήσας ὁ στρατὸς ἠγέρθη τῶν καθόπλων.
Ἐκύτιαξε πρὸς τὸν βωμὸν, καὶ πέτρα μόνον ἦτο,
Πλὴν ἐνθους τῶρα, καὶ διψῶν τὴν μάχην ἐκινεῖτο.
Οὕτω τὸ δάσος τῶν βουνῶν διὰν ἀνάπτη ὅλον,
Φωτίζει, φλέγει, πυρπολεῖ, τοῦ οὐρανοῦ τὸν θόλον,
Καὶ λάμπει μεγαλοπρεπὲς εἰς μίαν νύκτα μόνον,
Ἀντὶ τὰ θάληα ἄδοξον τὸ πῦρ χιλιῶν χρόνων.

Θ.

Ἐγγὺς ἀδύσσου τοῦ βουνοῦ κειμένης πρὸς τὴν δύτιν,
Ἐκεῖ ὅπου ἀθάνατος ἀπλόναται δρυμῶν

Παλαίων μὲ τὴν φύσιν,
Οὐτε τὸν καίει ἥλιος, καὶ οὐτε ὁ χαιμὼν,
Εἰς βράχον στηριγμένη
Παρὰ τὸ χεῖλος ἡ Μυρτώ τὸν φίλον της προσμένει.

« — Τί (λέγει) εἶν' ἡ δόξα, τί ὁ ἔρωσ καὶ ὁ πλοῦτος,
« Ἐνῶ τὸ πᾶν ἀπόλλυται μὲ βῆμα μόνον ἐν,
Κ' ἐνῶ ὁ βίος οὗτος
« Δὲν βλέπει τὴν ἐντέλειαν εἰς ἔργον τοῦ κανέν ; ...
« ὦ φίλτατε Βρασίδα !
« Θεὸν σὲ ἤλπισα, πλὴν σύ ... λατρεύεις τὴν πατρίδα. »

Καὶ ἡ Μυρτώ μ' αἰφνίδιον ὀλίσθημα προβάλλει ...
Ἐν κίνημα, καὶ τοῦ κρηνοῦ τὸ στόμα τὸ φρικτὸν
Τὸ θῦμά του προσμένει ...
Πλὴν κτύπος αἰρνης σιδηροῦς τὸ βῆμά της κρατῶν
Ὡς πέτραν τὴν στηρίζει,
Καὶ πρὸς τὸν κτύπον ἡ Μυρτώ τὴν ὄρασιν γυρίζει.

Εἰς αἵραπὸν λυκόδατον καὶ κλίνουσιν πρὸς νότον,
Ἐφ' ἧς διῆλθε πρότερον τοῦ Πέρσου ὁ στρατὸς,
Διέκρινε τὸν κρότον,
Κ' εἶδε τρεῖς ἄδρας ἐπειτα δρυῶν πυκνῶν ἐντός,
Δύο λευκοὺς ἵππους,
Τὸν δὲ μὲ βόπαλον, πεζόν, μορφῆς κολοσσικής.

Κ' εἶδε τὸν ἕνα τῶν λευκῶν τοῦ ἵππου καταβάνα,
Καὶ δίδοντα εἰς τὸν πεζὸν τὸν μαῦρον χαλινόν,
Ἐπὶ βραχὺ δὲ σιάντα,
Καὶ μετὰ τοῦτο στρίφναι πρὸς τὸν ἐδῶ κρημνόν,
Ἀφοῦ οἱ σύνοδοί του
Ἄφαντοι ἔγιναν ἐντός δρυμῶνος ἀπατήτου.

Ἐπτέρωσε τοὺς πόδας της ἡ ἀτυχὴς νεᾶνις,
Καὶ τὸν Βρασίδαν ἐσφίγξει τοὺς στήθεσς της ἐντός·
« — Ἀργὰ Βρασίδα φθάνεις ...
« Ποῦ ἦσος ; ... Πῶς μ' ἐβράδυνες ; » ἀλλὰ σιγὴν
αὐτὸς

Σιγὴν τηρεῖ θανάτου,
Καὶ πρὸς αὐτὴν ἀκίνητα κρατεῖ τὰ βλέμματά του.

« — Ἡράκλεις ! εἶσαι κάτωχρος ! ... ὦ ! σιωπᾷς
Βρασίδα ...

« Πάλλει γοργὰ σὸ στήθος σου ... εἰπέ μοι τί ζητεῖς ;
« Νὰ σώσης τὴν πατρίδα ;
« Βρασίδα ! ν' ἀποθάνωμεν ἐάν τὸ ἀπαίτεῖς »
Κ' ἐνῶ αὐτὰ ὠμίλει,
Μ' ἀπαίσιον προαίσθησιν ἐσάλευε τὰ χεῖλη.

Ὁ Σπαρτιάτης ἄφωνος πρὸς ἑαυτὸν τὴν φέρει,
Καὶ μὲ τὸ βλέμμα τῇ λαλεῖ, τὸ βλέμμα τῆς ψυχῆς,
Ἄλλ' ἡ ψυχὴ του σπαίρει,
Καὶ φρικτῶς κατὰτρομος ἡ κόρ' ἡ ἀτυχὴς,
Ἐνῶ μὲ ἀγωνίαν,
Ὁ μαχητὴς τῇ ὀμίλει, καὶ μὲ φωνὴν βραδείαν.

« Τώρα Μυρτώ ! τὸν ὑστερον θὰ λάβης ἀσπασμόν μου.
« Μὲ κράζει εἰς τὸν θάνατον τῆς Σπάρτης ἡ φωνὴ
« Καὶ τῶν ὁμοεθνῶν μου.
« Ὁ Οὐρανὸς μᾶς ἔδωκε τὴν μοῖραν ἀπηνῆ,
« Πλὴν εἴχα λησμονήσαι
« Ἐγγὺς σου, πῶς τὸ αἷμά μου ἡ Σπαρτηθὰ ζητήσει.

« Ἐλθέ Μυρτώ ! μὴν ὀμιλεῖς· τί θὰ εἰπῇς εἰςέωρ·
« Ἐλθέ· εἰς τὴν καλύβην τοῦ προσμέν' ὁ ἱερεὺς,
« Καὶ θέλω νὰ τὸν εὗρω.
« Ἄς σπεύσωμεν· ἴσως ζητεῖ κ' ἐμὲ ὁ Βασιλεὺς,
« Ἰσως τῆς μάχης τῶρα,
« Καὶ τοῦ θανάτου φίλη μου ἐσήμεναιεν ἡ ὥρα. »

Σιωπηλὴ, τὸ βλέμμα της ἡ κόρη δὲν ἐκίνει
Συστείλασα ἐν ἑαυτῇ τὸν ὅλον λογισμὸν,
Τὰ χεῖλη της ἀφίνει
Ἀναίσθητα εἰς πύρινον τοῦ νέου ἀσπασμόν·
Κ' εἰς ἄδου ὀπτασίας
Τὸν νοῦν της ἐσταμάτησεν ἡ ἰὺξ τῆς ἐρημίας.

Εἰς τὴν καλύβην φθάνουσιν ὁ ἱερεὺς ἀνοίγει·
Καὶ ὁ Βρασίδης ἐντρομος ν' ἀφήσῃ τὴν Μυρτώ,
Ἀγωνιᾷ νὰ φύγῃ·
Πλὴν — « Πάτερ (κράζει ἐνδακρυς)· εἰπέ μοι τί ζητῶ,
« Καὶ ποῖαν εὐτυχίαν ;
« Τίς εὐτυχία κἀλλίον μαγεύει τὴν καρδίαν ;

- Κονίστρα εἶναι ἡ πατρὶς πολεμικῶν ἀγώνων,
- Κ' ἡ δόξα αἱματοσταγῆς στεφάνους ἀπαιτεῖ
« Ἰδρῶτα θέλει πόνων,
- Ἡ ἐπὶ τῆς ἀσπίδος του τὸν μαχητὴν ζητεῖ,
« Καὶ φρίκης μεγαλιῶν
- Χλαμύδα περιβιλλεται ἡ δόξα τῶν ἀνδρείων.

- Πλὴν πάτερ μου! οἱ δυστυχεῖς θνητοὶ μὴ ἀπαιτῶνται
- Μὴ φρενηλάτης αἵματος τοὺς τυραννεῖ δσιμὴ
« Ὅταν βρυκοιμῶνται,
- Καὶ ὁ Μορφεὺς μὲ δνειρα θανάτου τοὺς κοσμεῖ;
« ὦ! εἰν' εὐδαιμονία
- Ἡ δόξα, διὰν δι' αὐτὴν σπαράσσεται ἡ καρδία;

- Οἱ νόμοι, γέρον, τ' οὐρανοῦ τί ἐγκλημα προτάττειν
- Τί ἐγκλημα ὡς ἄξιον τῆς πρώτης τῶν ποινῶν;
« Εἰξιῶρα πῶς προτάττειν
- Τὴν νίκην ἡ τὸν θάνατον ἀπέναντι ἐχθρῶν,
« Ἀλλὰ τί πράττω, γέρον,
- Διὰ τὴν Σπάρτην θάνατον εἰς τὴν Μυρτῶ μου φέρων;

- Ἄρα δὲν εἶν' ἐξούρισις τῶν αἰωνίων νόμων
- Ἐὰν τῆς ἀθωότητος σπαράξω τὴν ψυχὴν
« Χωρὶς κανένα τρόμον,
- Καὶ ὡς κακοῦργος ἔπειτα ὁρμήσω εἰς σφαγὴν,
« Σφαγὴν ἀπελπισίας,
- Ἡ ὡς τὴν λέγουσιν εἰ βροτοὶ, σφαγὴν Ἑλευθερίας;

- Ὁ ἱερεὺς ὡς ἀνδριάς τοῦ σιωπῶντος χρόνου,
- Εἰσὶν, ὡς ἂν ἤθελε μὲ μόνην τὴν σιγὴν
Τοῦ ἡρεμοῦντος πένου
- Ν' ἀποκριθῇ, καὶ ἡ Μυρτῶ κυρφίαν προσευχὴν
Ψιθύριζεν ἡσύχως...

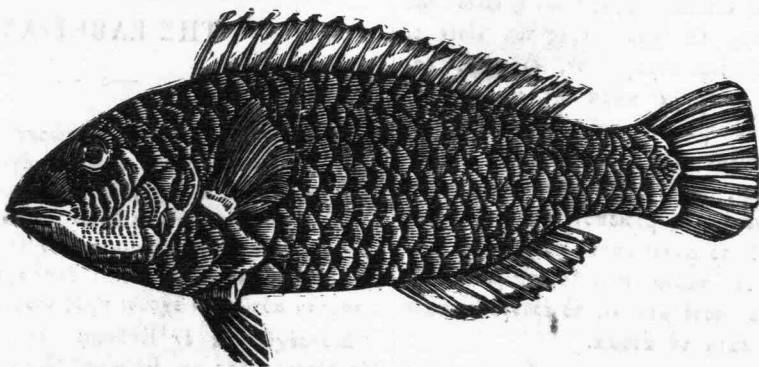
Τὸ πᾶν εἰσιγα!... τῶν δασῶν πλὴν ἐπαλλεν ὁ ἥχος.

Τότε, ὡς θῆρ βρυπλήγεις ἐξαίφνης ἀνεσεῖσθη,
Δεινὸν ἀναρρίπτομενος τῆς μάχης δ' υἱός,
Καὶ τόσον ἐκλονίσθη
Ὡς ἂν τὸν ἐτραυματίζεν ἀόρατος θεός.
Βοήν!... βοήν πολέμων
Ἦκουσε πέραν τῶν δασῶν θυμοῦ καὶ φρίκης γέμων.

Ἄλλ' ὕφαιμα τὰ δῆματα πρὸς τοὺς λοιποὺς γυρίζων,
• Γέρον! δὲν ἐδλασφήμιστα τὸν ἔρωτα μ' ὀργὴν,
• Ὡς δειλαιοὺς ὑβρίζων
• Τῆς τῶν ἡρώων φάλαγγος τὴν ἱερὰν σφαγὴν;
• Οἱ ἀνέμοι νὰ φέρουν
• Ἀκούεις τοὺς ὀλοφυγμοὺς τῶν σπλάγχχνων ὅσα
σπαίρουν;

• Ἀκούεις γέρον! τὴν κραυγὴν μιᾶς δρακὸς ἐνδρείων,
• Ἦτις ἤγει χαλκώτεμος ἐντὸς τοῦ οὐρανοῦ;
• Ἐνῶ βαρὺς βραχίων
• Μυρίους θραύει τοὺς ἐχθροὺς, ὡς πῦρ τοῦ κεραυνοῦ;
• ὦ! τὴν Ἑλευθερίαν
• Ὁ ἔρωτος... ὅχι! δὲν νικᾷ! Μυρτῶ μου ἐχ' ὑγείαν»

Εἶπε, καὶ τὴν ἀσπίδα του, τὸ δόλιχόν του δόρυ
Ἀρπάσας, ἐνθους ὤρμησεν ὡς ἀστραπὴ ταχύς,
Καὶ ἔμεινεν ἡ κόρη,
Καὶ μόνον ἓνα στεναγμὸν ἀφῆκε ἡ ἀτυχής,
Ὁ δ' ἐρημίτης γέρον
Ἐγγὺς τῆς ἤλθε, πατρικὴν παρηγορίαν φέρων.
(ἀκολουθεῖ).

Ο ΣΚΑΡΟΣ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ.

— ο —

Ὁ Σκάρος εἶναι ὀνομαστὸς παρὰ τοῖς ἀρχαίοις· οἱ Ἕλληνες καὶ οἱ Ῥωμαῖοι συγγραφεῖς, ὅσοι ἔγραψαν περὶ φυσικῆς ἱστορίας, ἔκαμιν ὅλως ἰδιαιτέραν μνείαν περὶ αὐτοῦ· ὕμνησαν τὴν ὠριότητα τῶν χρωμάτων του καὶ τὴν ἐξοχὸν φιλοκαλίαν του· περιέ-

γραφσαν λεπτομερέστατα τὰ ἤθη του, τὰ ἐποῖα πραγματικῶς, κατὰ τὰς παρατηρήσεις των, εἰσι περιεργότατα. — Ὁ Ἀριστοτέλης ὁμιλεῖ πολλαχοῦ περὶ τῆς περιέργου ἰδιότητος, ἣν ἔχει ὁ ἰχθύς οὗτος εἰς τὸ ν' ἀναπνέη ὡς τὰ χερσαῖα. Ἄλλοι συγγραφεῖς